

**Borbély Imre temetése 2017. február 1-jén volt Temesváron, a Lippai úti temetőben.
Ráemlékezünk:**

Csisztay Gizella: In memoriam Borbély Imre

Borbély Imrével a kilencvenes évek elején az MDF Bem téri székházában találkoztam először. Gyakran bejárt a külügyi osztályra, véleményét, kritikáját soha nem rejtette véka alá. Akkor sem, amikor az RMDSZ képviselője volt Bukarestben. Ahogyan egy interjúban arra a kérdésre, hogy érzi magát ott, azt válaszolta "mint egy magyar – idegen földön".

Korunk legnagyobb magyar nemzetstratégája volt. A Kolozsvári Nyilatkozat-a magyar autonómiatörekvés-szellemi atyja. Vegyészmérnök, kutató-vegyész volt a temesvári forradalomig. Tőkés László bajtársa a forradalomban. Róla és öccséről is megemlékezik Mandics György A temesvári Golgota című dokumentumtrilógiájában. Elveiből soha nem engedett ki is szorult a romániai magyar politikai életből.

Sorra írta nemzetstratégiai műveit, tudása, műveltsége lenyűgöző volt. Jómagam tanúja lehettem (*) 1992 es, az ENSZ Emberjogi Bizottságának genfi székhelyén rendezett kisebbségjogi NGO-s konferenciáján elmondott beszédének, az NGO-os konferencián, ahol a romániai magyarságot képviselte Tőkés Lászlóval együtt. Imre a konferencia közepén egyszer csak szót kért, és szolidaritást vállalt Horvátország függetlenségi törekvéseivel. Egyedül ő, csak ő merete ezt megtenni. Anyanyelvi szinten beszélt angolul és németül. A gyökereit nem a cipőjében hordta, -mint ahogyan az agyon díjazott költő és színész verseskötetében hirdeti

magáról-. A gyökerei ott voltak, ahol ősei éltek és nyugszanak. Visszaperelte az ősi bérházat Temesvár központjában, melyet még dédapja épített a huszadik század legelső éveiben. – És számos unokája és fiai ezt a hitet továbbviszik.

S ne feledkezzünk meg Viktória asszonyról, aki ötven évig volt a társa:
Két hete láttam utoljára, amikor azzal búcsúzott: Nincs még veszve Lengyelország. Nincs bizony, és ő sem akinek nagyszerű utódai továbbviszik, amit Ő elkezdett. Azt hiszem Borbély Imre boldog ember volt.

Szerettünk Imre, Isten Veled!

Mandics György: Búcsú

Valami dobbant. Nagyot dobbant, mint egy távoli visszhang, amelyet mégis valahogy közletről hallok. Talán a szívem volt? Vagy egy másik szív? Egy testvérszív?

Nehezen riad fel az ember a munkájából, ezért alig hallom: meghalt Borbély Imre.
De hisz ez lehetetlen! Hiszen alig néhány napja hallottuk a jó hírt: túlelt egy nehéz műtéten, de jól van. S akkor? Hogyan? Akkor miért?

Valami dobban. Újra dobban. Talán ő kopog? Ő jelez, ő üzen? Valamit mondani akar, kitartóan kopog, küldi a maga nehezen kihámozható morzejeleit.

Valami dobban. Egyre erősebben, egyre határozottabban. Ez az ő kopogása, ez az ő dobogása. Hiszen kétségtelenül ő volt az, aki nem szűnt meg figyelmeztetni politikus társait, hogy vannak ügyek ahol az ékes beszéd falra hányt borsó. Vannak kérdések, ahol azzal kell kezdeni, hogy az asztalra kell csapni. Mert vannak erők, akik csak az erő megnyilvánulására érzékenyek.

Most már világos, hogy ökölrel kopognak. Az ő csontos öklét hallom. Talán a Mennország kapuját üti. Nem magának kér bebocsátást, hiszen egész élete legkisebb részletével is elegendő érv lenne a bebocsátás mellett, hanem azoknak a nagy nemzeti kérdéseknek követel bebocsátást, azoknak a nagy nemzeti tehertételeknek kér bebocsátást, melyeket nem tudott megoldani ebben a korlátozott földi valóságban. Nem tudott keresztülvinni a Parlamentben, az Öregek Tanácsában, a Világszövetségben, az ENSZ kisebbségvédelmi fórumain, s mindenütt ahol kért, érvelt, kilincsel, de mégis minden maradt a régiben.

Valami dörög, igen, dörög. Mert Imre most már a Jóisten előtt veri az asztalt. Mert – mondja: Nem elég, hogy mi Te benned bízunk eleitől fogva, nem elég, ha te Uram itt ülsz trónusodon,

s körülötted helytartóid liberális vattafelhők sűrű hangtompítóit függesztik trónusod köré, hogy ne halld meg a mi panaszainkat. Valami dörög, mint Gábor Áron rézágyú a szabadságot eltipró hordákkal szemben. Valami dörög, igen, ez te vagy, ez a te hangod, mely üzen, hogy nincs nyugalom, nincs megállás, a halogatást be kell fejezni, s készül a Mennyei revízió. Mert nem lehet, hogy annyi szív, mert nem lehet az ÍGY LEHET, s főként NEM, a CSAK ÍGY LEHET.

Imre csontkeze dobol, értünk dobol, s ha most sem – hát mikor, hát HOL?

(Megjelent a *Nyugati Jelenben*)

MVSZ: **Borbély Imre (1948-2017)**

Borbély Imre 1996-2000 között az MVSZ Stratégiai Bizottságának koordinátora volt. 2000-2004 között a Kárpát-medencei Régió elnöke.

2004-2012 között az MVSZ Stratégiai Bizottságának elnöke, 2012-től ma bekövetkezett haláláig az MVSZ Stratégiai Bizottságának társelnöke Drábik Jánossal egyetemben.

Borbély Imrét a Magyarok Világszövetségének elnöke, Patrubány Miklós ismételten a legnagyobb magyar nemzetstratégának nevezte. 1999-ben Ő alkotta meg a világ politikai irodalmában ismertté vált *külhoni állampolgárság* fogalmát, konkrétan a *külhoni magyar állampolgárság fogalmát*.

Nagy formátumú politikai gondolkodó, igazi nemzetstratégia volt.

Legfőbb politikai alkotásai: *Társnemzeti státus az elcsatolt területeken élő magyaroknak* (1991), *a Kolozsvári Nyilatkozat* (1992), *Új magyar paradigma: a tudásközpontú nemzetépítés* (1995-96), *A szubszidiáris magyar nemzetstruktúra* (1996-2000).

1989-ben, temesvári ellenállása idején ott állt Tökés László mögött.

Az RMDSZ Elnökségének politikáért felelős tagjaként 1991-ben Ő kezdeményezte Horvátország függetlenségének elismerését, amivel a szervezet a világon elsőként ismerte el annak az államnak a Jugoszláviából való kiválását, amely Magyarországgal 800 évig államközösségben élt. Az RMDSZ akkori bátor döntését pár hónap múlva államok is követték. Az eredmény közismert: Horvátország szabad és független állammá vált. Máig ez az RMDSZ nemzetközi mércével is mérhető, legjelentősebb politikai döntése.

1992-1996 között a bukaresti parlamentben Gyergyó szék képviselője volt. Ugyanebben az időszakban Strasbourgban az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének póttagja.

1994. március 15-én, a magyar nemzeti ünnep napján, a román képviselők őrvongása közepette magyarul szólalt fel a román parlamentben. Az ülésvezető többször felszólította, hogy hagyja abba, majd, amikor **Borbély Imre** nem engedelmeskedett, kikapcsolta mikrofonját.

A külhoni állampolgárság fogalmát Patrubány Miklóssal együtt mutatták be 1999-ben Bécsben, az EBESZ Fölülvizsgálati konferenciáján. **Borbély Imre** világpolitikai elemzései biztos vezérfonalat jelentettek a magyar nemzet számára a mai bonyolult világban. (**MVSZ Sajtószolgálat 9107/170202**)